

Handläggare
Annika Rosbring
Telefon: 0850835480

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 15 juni 2021

Ärende 8

Skrivelse om att uppdatera nämndens pris

Återremitterat ärende

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens förslag som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Stadens Nelson Mandela-pris instiftades 1998. I en skrivelse från arbetsmarknadsnämnden gavs arbetsmarknadsförvaltningen i oktober 2020 i uppdrag att ta fram ett förslag på nomineringsförfarande och urvalsgrunder för ett pris som tydligare syftar till att uppmärksamma aktörer som jobbar för att främja integration, inkludering och möten mellan stockholmare i linje med Stockholms stads vision och mål. Utifrån uppdraget lämnade förvaltningen i februari 2021 ett svar på skrivelsen.

Arbetsmarknadsnämnden beslutade på nämndsammanträde i februari 2021 att återremittera ärendet till förvaltningen, med uppdrag att återkomma med förslag på process för att utse den jury som i förvaltningens tjänsteutlåtande föreslås utse pristagaren, samt att utreda frågan om namn på priset.

Arbetsmarknadsförvaltningen har sett över och prövat andra namn på arbetsmarknadsnämndens årliga pris, vilket bör vara neutralt, inte väcka anstöt men samtidigt vara välkänt och väcka positiva associationer. Namnet bör även tydligt symbolisera engagemang och ett gediget arbete för att skapa inkludering, och vara hållbart över tid. Utifrån dessa förutsättningar identifierar förvaltningen att det är en utmaning att hitta ett likvärdigt namn som skulle kunna bidra till att stärka prisets varumärke och innebörd, då Nelson Mandela är ett välkänt namn med tydlig positiv association. Förvaltningen förslag är därmed att behålla befintligt namn men att det till namnet kopplas en bisats som förtydligar syftet med priset: Nelson Mandela-priset – för ett inkluderande Stockholm.

Initiativ nomineras till priset via Stockholms stads hemsida genom ett webbformulär. En arbetsgrupp med tjänstepersoner på förvaltningen bereder inkomna nomineringar. Dessa rangordnas efter hur väl urvalskriterierna uppfylls. För de tre högst rangordnade initiativen görs en översiktlig bakgrundskontroll, för att säkerställa seriositet och att initiativet uppfyller de krav som specificeras i nämndens checklista för samverkan med externa aktörer.

En jury tar del av samtliga nominerade som uppfyller kriterierna och utser slutlig vinnare. Arbetsmarknadsnämnden utser medlemmar till juryn efter förslag på representanter från arbetsmarknadsförvaltningen. Representanterna är personer som företräder organisationer som arbetar aktivt med ett inkluderingsperspektiv. Representanterna fördelas på två personer som företräder näringsliv, två personer från organisationer inom civilsamhället samt föregående års pristagare.

Kriterier för priset uppdateras till:

- att initiativet har gjort särskilt goda insatser för utrikesföddas inkludering i Stockholms stad
- att initiativet skapar inkludering och skapar möten mellan nya och etablerade stockholmare i ett befintligt sammanhang
- att det finns en beskrivning och motivering av initiativet
- hur många som omfattas/påverkas av initiativet
- hur initiativet främjar demokrati och delaktighet
- hur initiativet tar tillvara på stockholmares engagemang och kreativitet

Prissumman förslås att höjas från 50 000 kr till 100 000 kr.

Bakgrund

Nelson Mandela-priset instiftades år 1998 som ”Stadens pris för årets bästa insats för integration i Stockholms stad”. Priset syftar till att belöna och uppmärksamma goda initiativ i arbetet för en mer öppen och integrerad stad genom att skapa mötesplatser mellan nya och etablerade stockholmare.

Priset delades inledningsvis ut i samband med medborgarskaps-ceremonin den 6:e juni. Sedan 2016 delas istället Nelson Mandela-priset ut vid en ceremoni i Stadshuset i samband med utdelning av Stockholms stads hederspriser. Prissumman är på 50 000 kr.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utvecklings- och utredningsstaben vid arbetsmarknadsförvaltningen.

Ärendet

I en skrivelse till arbetsmarknadsnämnden som lämnades i oktober 2020 gavs arbetsmarknadsförvaltningen i uppdrag att ”ta fram ett förslag på nomineringsförfarande och urvalsgrunder för ett pris som tydligare syftar till att uppmärksamma aktörer som jobbar för att främja integration, inkludering och möten mellan stockholmare i linje med Stockholms stads vision och mål”. Skrivelsens författare lyfte att staden sedan Nelson Mandela-prisets instiftande, har instiftat ytterligare priser och utvecklat såväl nomineringsförfarande som urvalsprocesser. Omvärlden har samtidigt förändrats och det politiska ansvaret för integrationsfrågor ser annorlunda ut än för drygt 20 år sedan. Skribenterna menar att det finns goda skäl att se över urvalskriterier och hanteringen av priset så att hanteringen harmonierar med övriga priser som staden inrättat under de senaste 20 åren.

I februari 2021 lämnade arbetsmarknadsförvaltningen ett förslag i enlighet med ovanstående uppdrag. Arbetsmarknadsnämnden beslutade då att återremittera ärendet till arbetsmarknadsförvaltningen, med uppdrag att återkomma med förslag på process för att utse den jury som i förvaltningens tjänsteutlåtande föreslås utse pristagaren, samt att utreda frågan om namn på priset.

I detta ärende återkommer arbetsmarknadsförvaltningen med ett reviderat ärende som i delar är identiskt med det ärende som lämnades i februari 2021, men som kompletterats med förslag om process för att utse jury för att utse pristagare samt med ytterligare överväganden och förslag avseende namn på priset.

Utredning och förslag

Nelson Mandela-priset idag

Nuvarande process i arbetet med Nelson Mandela-priset innebär att nomineringar inkommer från allmänheten genom ett webbformulär på Stockholms Stads webbsida. I samband med att webbformulär öppnas skickas information om möjlighet att nominera initiativ ut till verksamheter och organisationer, information publiceras på webben samt annonseras i lokaltidning. Nomineringsperioden är vanligtvis den 1 – 31 mars.

Nominering till priset kan avse en enskild person, en arbetsgrupp, en institution, ett projekt eller någon annan verksamhet som gjort särskilt goda insatser för att skapa möten mellan nya och etablerade stockholmare. Priset delas idag inte ut till stadens egna enheter,

även om flertalet medarbetare och verksamheter inom Stockholms stad återkommande nomineras till Nelson Mandela-priset.

Samtliga nominerade personer och initiativ kontaktas genom en e-post som gratulerar till ett uppmärksammat gott arbete.

En beredningsgrupp, bestående av biträdande avdelningschef, projektledare och samordnare på Utvecklings- och utredningsstaben läser samtliga inkomna av nomineringar.

Dessa bedöms enligt urvalskriterier:

- att den/de nominerade har gjort särskilt goda insatser för utrikesföddas etablering i samhället i Stockholms stad
- att det finns en beskrivning och motivering där det framgår vad den/de nominerade gör/har gjort för insatser
- hur många som omfattas/påverkas av insatserna
- om verksamheten/insatsen utgör mötesplatser mellan nya och etablerade stockholmare
- om insatsen/gärningen skapar delaktighet
- bidrar den till inträde på arbetsmarknaden

För att samtliga bidrag ska bedömas likvärdigt är det den inkomna texten som bedöms. Förkunskaper, kopplingar till andra verksamheter, personer eller dylikt tas inte i beaktande.

Beredningsgruppen sammanställer ett ärende med de initiativ som bäst uppfyller kriterierna och bedöms som möjliga vinnare av Nelson Mandela-priset. Dessa initiativ kontrolleras, så att det är organisationer eller personer som inte strider mot Stockholms stads grundläggande principer. Ärendet föredras för presidiet. Arbetsmarknadsnämndens presidium föreslår därefter pristagare för beslut av arbetsmarknadsnämnden.

Vinnare av Nelson Mandela-priset kontaktas efter nämndbeslut i juni. Vinnaren uppmärksammas genom pressrelease, som nyhet på webben och genom inspelning av en kort film om insatsen. Diplom överlämnas av arbetsmarknadsborgarråd vid ceremoni i Stadshuset.

Andra priser som delas ut av Stockholms stad

Stockholms stad delar varje år ut flera priser och utmärkelser. Några uppmärksammar stadens egna verksamheter eller personer verksamma inom ett specifikt område. För de som riktar sig till en bredare nomineringsgrund och även uppmärksammar externa engagemang kan nämnas:

S:t Julianpriset

S:t Julianpriset är Stockholms stads pris för att belöna arbete som görs för att inkludera människor med funktionsnedsättning i samhället.

De fyra kategorierna är:

- Fysisk tillgänglighet
- Tillgänglig information och kommunikation
- Arbetsgivaregenskaper
- Delaktighet

En arbetsgrupp under ledning av stadsledningskontoret planerar genomförandet av S:t Julianpriset och förbereder beslutsunderlag för juryn. Juryn för S:t Julianpriset består av kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor, vilket består av totalt sexton ledamöter som representerar brukarorganisationer och förtroendevalda politiker. Juryn nominerar tre kandidater per kategori samt utser en vinnare i respektive kategori. Diplom utdelas till vinnare, men ingen prissumma.

Katarina Taikon-priset

Katarina Taikon-priset instiftades 2015 med syfte att uppmärksamma och belöna människorättsförsvarare som genom sitt arbete stärker och skyddar de mänskliga rättigheterna i Stockholms stad. Prissumman är 100 000 kronor och priset delas ut årligen till privatpersoner eller organisationer.

Vinnare av priset utses av en jury. Ansvarigt borgarråd är juryns ordförande och beslutar om vilka som ska ingå i juryn, vilken består av fem personer. I juryn ska alltid finnas med en representant för Katarina Taikons familj, som utses ”av Katarina Taikons arvingar i rakt nedstigande led, d.v.s. barn och barnbarn”. Därefter utser ordföranden de resterande 3 jurymedlemmarna, varav en måste vara från den politiska oppositionen. De övriga två jurymedlemmarna behöver inte vara politiker, det kan som för 2021 vara ytterligare en politiker från den politiska majoriteten och en expert.

Kriterier är tre ledord som väglett juryns bedömning

- Kunskap
- Kamp
- Opinionsbildning

Arbetsmarknadsförvaltningen
Utvecklings- och utredningsstaben

Livdjursgatan 4
Box 10014
121 26 Stockholm-Globen
Växel 08-508 35 500
Fax
info.amf@stockholm.se
stockholm.se

Man har också premierat arbete mot rasism, inslag av nationella minoriteter och engagemang. Ytterligare kriterier som kan stärka Katarina Taikon-priset och ge tyngd är att pristagaren visar på ett innovativt arbete som är framåtsyftande/stärkande.

Förslag att uppdatera Nelson Mandela-priset

Arbetsmarknadsförvaltningen föreslår efter utredning att förvaltningens pris uppdateras och tydliggör att det är ett pris som syftar till att lyfta initiativ som med sitt engagemang medverkar till att Stockholm är och förblir en mångsidig storstad för alla, som sänker trösklarna in på arbetsmarknaden och ger fler stockholmare möjlighet att förverkliga sina livsdrömmar.

Namnet

Nelson Mandela-priset infördes på 1990-talet, då i närtid till Nelson Mandelas besök i Stockholm. Det fanns en koppling till engagemang och arbete mot segregation, för att skapa mötesplatser mellan människor i staden.

Nelson Mandela-priset har som återkommande händelse under åren arbetat upp ett känt varumärke. Genom bred spridning, affischering och annonsering har information om priset setts i många sammanhang och av många stockholmare. Dock anger namnet i sig inte vid en första anblick helt tydligt vad priset innebär och till vem det riktar sig. I samband med återremissen av ärendet har alternativa förslag till namn därför utretts ytterligare.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att namnet på arbetsmarknadsnämndens årliga pris bör vara neutralt, inte väcka anstöt men samtidigt vara välkänt och väcka positiva associationer. Namnet bör även tydligt symbolisera engagemang, att sammanföra människor och associera till ett gediget arbete för att skapa inkludering. Namnet bör också vara hållbart över tid, och därmed kan namn som hänvisar till en idag levande person vara olämpligt ur ett långsiktigt perspektiv, då oförutsägbara händelser kan inträffa kopplat till en person.

Utifrån dessa förutsättningar har arbetsmarknadsförvaltningen sett att det är en utmaning att hitta ett likvärdigt namn som skulle kunna bidra till att stärka prisets varumärke och innebörd. Förslag har prövats, men inget har uppfyllt dessa kriterier i lika hög utsträckning som namnet Nelson Mandela; en välkänd person som genom ett livslångt engagemang arbetade för att bryta segregation och skapa ett mer inkluderande samhälle. En fördel med att behålla namnet är att Nelson Mandela-priset har en lång tradition och är ett känt namn i Stockholms stad. Förvaltningens förslag är därför att behålla befintligt namn på arbetsmarknadsnämndens pris, men att det till namnet kopplas en bisats som förtydligar syftet med priset: Nelson Mandela-priset – för ett inkluderande Stockholm

Urvalskriterier

Urvalskriterierna föreslås uppdateras för att tydliggöra att priset uppmärksammar initiativ som främjar ett inkluderande Stockholm:

- att initiativet har gjort särskilt goda insatser för utrikesföddas inkludering i Stockholms stad
- att initiativet skapar inkludering och skapar möten mellan nya och etablerade stockholmare i ett befintligt sammanhang
- att det finns en beskrivning och motivering av initiativet
- hur många som omfattas/påverkas av initiativet
- hur initiativet främjar demokrati och delaktighet
- hur initiativet tar tillvara på stockholmarnas engagemang och kreativitet

Nomineringsförfarande

Information om nominering till priset föreslås ske via Stockholms stads kanaler, så som intranätet, sociala medier och på start.stockholm. Nomineringen är öppen och sker via ett webbformulär under avgränsad tid om minst fyra veckor.

En arbetsgrupp, bestående av tjänstepersoner på arbetsmarknadsförvaltningen, föreslås bereda inkomna nomineringar. Samtliga nominerade initiativ som uppfyller kriterierna går vidare i processen. Nomineringarna rangordnas efter hur väl kriterierna uppfylls. För de tre högst rangordnade initiativen görs en översiktlig bakgrundskontroll, för att säkerställa seriositet och att initiativet uppfyller de krav som specificeras i nämndens checklista för samverkan med externa aktörer. Då sekretess råder innan vinnare utses tas ingen personlig kontakt med den nominerade, underlag inhämtas via hemsidor och andra möjliga källor till information.

Vinnare av priset kan vara en organisation, eller företrädare för en organisation, inom privat näringsliv, civilsamhället eller offentlig sektor. Anställda, initiativ eller verksamheter inom Stockholms stad, eller privatperson utan koppling till en organisation, kan inte utses till vinnare.

Beslutsfattande

Arbetsmarknadsförvaltningen föreslår att en jury, bestående av fem externa representanter från både näringsliv och civilsamhälle samt ordförande och vice ordförande i arbetsmarknadsnämnden, tar del av samtliga nominerade som uppfyller kriterierna och utser slutlig vinnare av priset.

Arbetsmarknadsnämnden utser medlemmar till juryn efter förslag på representanter från arbetsmarknadsförvaltningen.

Representanterna är personer som företräder organisationer som arbetar aktivt med ett inkluderingsperspektiv. Representanterna fördelas med två personer som företräder näringsliv, två personer från organisationer inom civilsamhället samt föregående års pristagare. Arbetsmarknadsförvaltningen nominerar representanter till juryn genom befintliga kontaktnät, så som via Integrationspakten eller Inkludering genom förening. Förslag till representanter identifieras genom att de visat ett långtgående engagemang för inkludering samt insikt i att bedriva verksamhet som på något sätt möter människor. Representanter i juryn ska stå bakom Stockholms stads värdegrund och arbete för demokrati, icke-diskriminering, jämställdhet, jämlikhet och mänskliga rättigheter. Beslut om representanter till juryn fattas av arbetsmarknadsnämnden i god tid innan nomineringsperioden öppnar. Deltagandet i juryn omfattar max två år och omfattar minst ett sammanträde per år. Ingen finansiell ersättning utgår. Juryns medlemmar bjuds in till prisutdelningsceremonin.

Representanter i juryn är skyldiga att rapportera eventuell jävsituation. Om detta skulle uppstå avstår denna representant att medverka i själva beslutsfattandet.

Nämndens beslut om pristagare kan överklagas inom tre veckor från att nämndens beslut har anslagits.

Priset

Prissumman föreslås höjas till 100 000 kr.

Priset delas ut vid en årligt återkommande ceremoni, där diplom delas ut av arbetsmarknadsborgarrådet. Prissumman utbetalas i samband med ceremonin.

För vinnaren ger vinsten utöver prissumman möjlighet till att:

- sprida sitt goda arbete, genom uppmärksamhet och publicering inom Stockholms stads kanaler
- vara ambassadör för inkludering och engagemang
- marknadsföra sig som vinnare av priset

Bilagor:

1. Skrivelse om att uppdatera nämndens pris 201020
2. Protokollsutdrag återremiss av svar på skrivelse om att uppdatera nämndens pris200211

Arbetsmarknadsförvaltningen
Utvecklings- och utredningsstaben

Livdjursgatan 4
Box 10014
121 26 Stockholm-Globen
Växel 08-508 35 500
Fax
info.amf@stockholm.se
stockholm.se

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karina Uddén, arbetsmarknadsdirektör	2021-06-08
Karin Eriksson-Bech, utvecklingschef	2021-06-08